

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. Legea nr. 90-XVI din 25.04.2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 103 – 105, art.391) se modifică și se completează după cum urmează:

1. Art.7 se expune în următoarea redacție:

„Articolul 7. Expertiza anticorupție a proiectelor de acte normative

(1) Expertiza anticorupție este un proces de evaluare a corespunderii conținutului proiectelor de acte legislative și a proiectelor de acte normative cu standardele anticorupție, precum și de identificare a normelor care favorizează sau pot favoriza corupția și elaborare de recomandări pentru excluderea efectelor acestora.

(2) Expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele de acte legislative și proiectele de acte normative, cu excepția actelor departamentale și altor acte ale autorităților publice centrale, actelor autorităților unităților teritoriale autonome cu statut juridic special și actelor autorităților administrației publice locale.

(3) Expertiza anticorupție este efectuată în baza metodologiei aprobate prin act departamental, după următoarele criterii:

a) ponderea, în cuprinsul proiectului, și eventualul efect al normelor de trimitere și al normelor de blanchetă;

b) nivelul atribuțiilor de reglementare date în competența autorităților administrației publice;

c) identificarea conflictelor normelor de drept;

d) gradul responsabilităților și atribuțiilor date funcționarilor publici;

e) evaluarea procedurilor administrative de control (interior sau ierarhic superior);

f) nivelul cerințelor impuse beneficiarilor de anumite drepturi;

g) gradul de transparență a funcționării autorităților publice;

h) corespunderea formulărilor lingvistice cu exigențele stabilite de legislația în vigoare;

i) stabilirea responsabilității și sancțiunilor clare și proporționale pentru încălcări.

(4) Expertiza anticorupție a proiectelor de acte normative departamentale și altor acte ale autorităților publice centrale, actelor autorităților unităților teritoriale autonome cu statut juridic special și actelor autorităților administrației publice locale se efectuează de către autorii acestora, în conformitate cu metodologia utilizată de către Centrul Național Anticorupție la efectuarea expertizei anticorupție. Centrul Național Anticorupție acordă asistență autorilor proiectului la efectuarea expertizei anticorupție în cazul proiectelor ce conțin reglementări ale unor relații sociale din domeniile vulnerabile la corupție.”

2. După art. 7 se completează cu articolul 7¹ în următoarea redacție:
„Articolul 7¹. Evaluarea riscurilor de corupție în instituțiile publice

Evaluarea riscurilor de corupție în instituțiile publice se efectuează în modul stabilit de Anexa nr.1, care prevede procesul de identificare a factorilor instituționali care favorizează sau pot favoriza corupția, precum și elaborarea recomandărilor pentru excluderea lor sau diminuarea efectelor acestora.”

3. La art. 13, după litera c), se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„ c¹) măsurarea fenomenului corupției în domeniile vulnerabile din Republica Moldova, în conformitate cu prevederile Anexei nr. 2;”

4. La art. 14 alin. (1) lit. g) sintagma „alte organe centrale de specialitate ale administrației publice și” se exclude.

5. La art. 14 după alin. (1) se introduce un nou alineat 1¹ cu următorul cuprins:
„Autoritățile menționate la alin. (1) lit. d)-g), organele centrale de specialitate ale administrației publice desemnează o persoană la nivelul de adjunct al conducătorului instituției, care va fi responsabil pentru prevenirea corupției în cadrul autorității din subordine”.

6. La art. 14 alin. (2) sintagma „autoritățile administrației publice” se substituie cu sintagma „persoanele desemnate conform alin. (2)”.

7. La art.14 alin.(2), lit. b) se expune în următoarea redacție:

„b) recepționarea informației din diferite surse (audiență, scrisori anonime, poștă electronică etc.) referitor la comiterea faptelor de comportament corupțional sau actelor de corupție de către salariați, inclusiv prin intermediul sistemului liniilor telefonice anticorupție prevăzut în Anexa nr.3, cu examinarea administrativă a acestei informații, întreprinderea măsurilor de rigoare și prezentarea materialelor respective organului specializat;”.

8. La final se completează cu următoarele anexe:

”

Anexa nr.1
la Legea nr.90 din 25.04.2008

Regulamentul cu privire la evaluarea riscurilor de corupție în instituțiile publice

Capitolul I. Dispoziții generale

1. Regulamentul cu privire la evaluarea riscurilor de corupție în instituțiile publice (în continuare Regulament) reglementează procesul de evaluare a riscurilor de corupție în instituțiile publice, și anume: obiectivele, principiile, etapele, metodele, tehnicile și finalitățile evaluării.

2. În sensul prezentului Regulament, prin evaluarea riscurilor de corupție în instituțiile publice (în continuare – evaluare) se înțelege procesul de identificare a factorilor instituționali care favorizează sau pot favoriza corupția, precum și elaborarea recomandărilor pentru excluderea lor sau diminuarea efectelor acestora.

3. Principii ale evaluării riscurilor sînt:

legalitatea – evaluarea se efectuează în condițiile prezentului Regulament, principiul respectîndu-se la toate etapele, inclusiv asigurarea protecției informației;

transparența – instituția difuzează informații privind rezultatele evaluării în măsura în care transparența procesului de evaluare nu aduce atingere securității naționale, vieții private a persoanei, precum și nivelului de obiectivitate al procesului de evaluare;

participarea – procesul de evaluare se efectuează cu antrenarea și consultarea tuturor părților interesate (subdiviziuni, angajați, beneficiari ai serviciilor publice oferite), precum și a Centrului Național Anticorupție (în continuare CNA);

4. Sub incidența prezentului Regulament cad instituțiile și autoritățile publice autonome și de reglementare, organele centrale de specialitate ale administrației publice, precum și instituțiile din subordinea acestora.

5. Evaluarea se desfășoară pe cicluri, fiecare ciclu avînd termenul de un an. Sfirșitul unui ciclu de evaluare marchează începutul următorului. Numărul instituțiilor în care are loc evaluarea în cadrul unui ciclu poate varia în dependență de complexitatea structurii organizaționale ale instituțiilor evaluate, numărul proceselor de lucru desfășurate de aceste instituții și resursele CNA disponibile pentru asigurarea desfășurării evaluării în instituțiile evaluate în cadrul unui ciclu.

6. CNA selectează autoritățile și instituțiile publice, care urmează să efectueze evaluarea în cadrul unui ciclu, în baza datelor statistice, sondajelor de opinii, rapoartelor privitoare la corupție, analizelor, cercetărilor și studiilor tematice despre corupție etc. și informează instituțiile selectate cu cel puțin două luni pînă la demararea ciclului de evaluare.

7. La expirarea termenului ciclului de evaluare, timp de 30 de zile, instituția publică întocmește și prezintă CNA planul de integritate, aprobat de către conducătorul instituției, împreună cu informația finală privind activitatea grupului de autoevaluare.

Capitolul II. Desfășurarea evaluării

Secțiunea 1. Modul de organizare a procesului de evaluare

8. Evaluarea se efectuează prin autoevaluare. În acest scop, prin ordinul conducătorului instituției, se înființează grupul de autoevaluare a riscurilor de corupție (în continuare grupul de autoevaluare). Grupul de autoevaluare constă dintr-un număr reprezentativ de conducători ai subdiviziunilor relevante ale

instituției. CNA oferă recomandări în privința componenței grupului de autoevaluare.

9. Conducătorul instituției, cu suportul consultativ al unui angajat al CNA, informează efectivul despre procesul de autoevaluare și obiectivele acestuia.

10. În cadrul grupului de autoevaluare este inclus un angajat al CNA, desemnat responsabil pentru asigurarea desfășurării evaluării în cadrul instituției. În cadrul grupului de autoevaluare, angajatul CNA:

a) instruește personalul cu funcții de conducere al instituției privind conceptul, scopul și importanța evaluării riscurilor de corupție;

b) instruește și consultă asupra metodelor de colectare și evaluare a cadrului normativ, a structurii organizaționale, a informației privind regulile de etică, asupra metodelor de identificare și cercetare a riscurilor;

b) oferă recomandări pentru elaborarea planului de activități a grupului de autoevaluare, pentru întocmirea raportului de autoevaluare și a planului de integritate;

c) asistă la ședințele grupului de autoevaluare;

d) monitorizează executarea și realizarea în termen a planului de activități a grupului de autoevaluare;

e) monitorizează procesul de analiză a fișelor de post, a proceselor și procedurilor de lucru;

11. La prima sa ședință, grupul de autoevaluare elaborează și aprobă planul său de activități, care stabilește cadrul organizatoric al desfășurării evaluării și este obligatoriu pentru respectare. În planul de activități sunt fixate măsurile necesare întru realizarea evaluării, responsabilii și termenele de executarea măsurilor.

Secțiunea 2. Etapele evaluării

12. Etapele evaluării sînt:

1) evaluarea condițiilor;

2) evaluarea propriu-zisă a riscurilor de corupție;

3) elaborarea recomandărilor privind excluderea sau diminuarea efectelor acestora și elaborarea planului de integritate.

13. Evaluarea condițiilor presupune evaluarea:

a) cadrului normativ relevant pentru instituție,

b) structurii organizaționale a instituției,

c) regulilor de etică.

14. În cadrul evaluării cadrului normativ relevant pentru instituție se evaluează cadrul legal și prevederile privind activitățile vulnerabile. Prin activități vulnerabile se înțelege activitățile instituției care, prin specificul lor, presupun riscuri sporite de corupție. În acest sens, se identifică: lipsa de reglementări, reglementări necomplete, reglementări insuficient de concentrate asupra cerinței de integritate, familiarizarea insuficientă a angajaților cu reglementările, aplicarea inadecvată a reglementărilor.

Activități vulnerabile pot fi atât activități legate de organizarea internă a instituției, cât și activități legate de atribuțiile (sarcinile externe) instituției. Activități vulnerabile legate de organizarea internă a instituției sînt activitățile care vizează primordial:

gestionarea informației (deținerea informației interne; oferirea informației confidențiale; elaborarea, examinarea, administrarea (păstrarea), dublarea documentelor, inclusiv electronice, confidențiale; circuitul intern și extern al documentelor, inclusiv electronice, confidențiale);

gestionarea mijloacelor financiare (alocarea, controlul și auditul bugetelor; achitarea cheltuielilor; oferirea și plata premiilor, primelor și indemnizațiilor);

gestionarea bunurilor și serviciilor (luarea deciziilor referitoare la achiziție sau închiriere, stabilirea cerințelor de calitate ale condițiilor de livrare, desfășurarea negocierilor, selectarea furnizorilor, administrarea și alocarea bunurilor în cadrul instituției, utilizarea bunurilor instituției în afara programului de lucru sau în afara instituției).

Activități vulnerabile legate de atribuțiile (sarcinile externe) instituției sînt activitățile care vizează primordial:

încasarea plăților (impozite, plăți administrative, datorii etc.);

contractarea (comenzi, licitații, tendere, contracte etc.);

plăți (subvenții, premii, indemnizații, sponsorizări, alocații etc.);

acordarea de drepturi (eliberarea de licențe, permise de conducere, pașapoarte, buletine de identitate, autorizări, certificate etc.);

punerea în aplicare a legii (control, supraveghere, constatare de conformitate sau încălcare a legii, aplicare de sancțiuni etc.).

15. În cadrul evaluării structurii organizaționale a instituției se analizează organigrama instituției, fișele de post, precum și procesele și procedurile de lucru.

Evaluarea structurii organizaționale a instituției se efectuează în baza următoarelor criterii:

nivelul de conformitate a structurii organizaționale a misiunii, atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor instituției;

nivelul de eficiență a structurii organizaționale în raport cu misiunea, atribuțiile, drepturile și obligațiile instituției.

După evaluarea fișelor de post, a proceselor și procedurilor de lucru, angajatul CNA analizează rezultatele constatate, oferind recomandările de rigoare grupului de autoevaluare.

16. Evaluarea regulilor de etică (conduită, deontologice sau altor regulamente ce țin de conduita angajaților instituției) presupune evaluarea măsurii în care regulile oferă orientarea explicită în problemele morale importante, care pot apărea în cadrul activităților desfășurate de instituție. Regulile de etică reprezintă un set de principii morale sau valori, utilizate de instituții pentru a îndruma conduita instituției și a angajaților săi în toate activitățile, atât interne, cât și externe. Regulile de etică se aplică atât individual, cât și colectiv membrilor instituției și au impact asupra situației interne și celei externe a instituției.

După evaluarea regulilor de etică, angajatul CNA analizează rezultatele constatate, oferind recomandările de rigoare grupului de autoevaluare.

17. După evaluarea precondițiilor, în cadrul unei ședințe a grupului de autoevaluare, președintele grupului prezintă rezultatele primei etape, fixate în raportul de autoevaluare. Angajatul CNA se expune asupra corectitudinii respectării procedurii, înaintînd, după caz, obiecții sau formulînd recomandări, care se anexează la raportul de autoevaluare.

18. Evaluarea propriu-zisă a riscurilor de corupție presupune:

- a) identificarea și cercetarea riscurilor;
- b) analiza riscurilor.

19. În cadrul identificării și cercetării riscurilor (reale și potențiale) se utilizează diferite metode de cercetare și identificare a riscurilor, cum sînt:

a) evaluarea rezistenței instituției față de riscurile de corupție – adică evaluarea practicilor legate de selectarea personalului, instruirea personalului, fișele de post, cumulul intern și extern de funcții, consultare și răspundere, disponibilitatea supravegherii, atenția la integritate, interviurile de evaluare, contactele externe, răspundere și supraveghere, străini periculoși, angajați periculoși, cadouri/venit adițional, siguranță fizică, legalitatea în raport cu eficiența, loialitate, comunicare;

b) operarea chestionarului angajaților instituției în vederea verificării corectitudinii evaluării rezistenței față de riscurile de corupție în cadrul instituției. Conținutul chestionarului angajaților instituției se coordonează cu angajatul CNA, care monitorizează respectarea regulilor de desfășurare a chestionării și corectitudinea interpretării rezultatelor;

c) evaluarea relațiilor instituției cu publicul – adică examinarea detaliată a procedurilor legate de relațiile cu publicul, inclusiv procedurile ce țin de examinarea petițiilor, nivelul de transparență al activității instituției, pagina web a instituției, relațiile cu mass-media;

d) analiza cazurilor concrete de corupție (cazurilor actuale sau tipice de corupție, comise de angajații instituției) în vederea identificării imperfecțiunii în administrare, precum și a identificării capacităților reale sau potențiale ale instituției de a preveni fenomenul în cauză.

Pentru identificarea și cercetarea riscurilor de corupție sînt utilizate următoarele tehnici de colectare a informației:

a) revizuirea informației de bază – colectarea informației din sursele preexistente, cum ar fi cercetarea anterioară sau evaluarea efectuată de grupuri interesate, oficiali publici, auditori, Curtea de Conturi, Parlament, precum și informații din petițiile cetățenilor și mass-media;

b) colectarea informației din sondaje – colectarea informației din răspunsurile populației la chestionarele scrise sau la interviuri verbale. Acestea pot fi operate populației în general sau unui grup de persoane selectate pentru efectuarea unei comparații;

c) utilizarea grupurilor-țintă – colectarea informației utilizând grupurile-țintă. Grupurile-țintă sînt grupuri concrete invitate pentru a discuta subiecte de interes specific. Această tehnică permite o evaluare mai mult calitativă decît cantitativă, oferind informații detaliate privind viziunile asupra corupției, cauzele acesteia, precum și idei privind posibilitățile autorității de a lupta cu corupția;

d) observarea pe teren – observarea unei activități concrete.

20. Analiza riscurilor se efectuează prin prioritizarea lor. În unele cazuri este imposibilă evitarea completă a riscurilor, dar este posibilă reducerea riscului identificat pînă la nivelul acceptabil al potențialului prejudiciu. De asemenea, este imposibil de a acorda în mod egal timp, atenție și resurse oricărui risc identificat. De aceea, este esențial de a prioritiza riscurile identificate în funcție de nivelul pericolului pe care-l prezintă pentru instituție.

Prioritizarea riscurilor se efectuează în funcție de:

1) impactul riscului (dacă acesta va continua):

a) risc minor – riscul va avea un efect neînsemnat asupra reputației instituției sau asupra capacității ei de a-și atinge obiectivele;

b) risc moderat – riscul, dacă nu va fi oprit, ar putea avea un efect semnificativ asupra reputației instituției sau asupra capacității ei de a-și atinge obiectivele;

c) risc grav – riscul care, prin consecințele sale, ar pune în pericol stabilitatea instituției și atingerea obiectivelor sale, ar cauza pierderi financiare semnificative, ar pune în pericol succesul unei activități sau funcționarea eficientă a instituției.

2) probabilitatea de apariție:

a) risc cu probabilitate mică de apariție (risc rar) – riscul ar putea apărea doar în circumstanțe excepționale sau puțin probabile;

b) risc cu probabilitate medie de apariție (risc posibil) – riscul ar putea apărea într-un anumit moment în viitor;

c) risc cu probabilitate înaltă de apariție (risc aproape sigur) – riscul este așteptat să apară sau va apărea în cursul normal al evenimentelor.

21. După evaluarea propriu-zisă a riscurilor de corupție, în cadrul unei ședințe a grupului de autoevaluare, președintele grupului prezintă rezultatele celei de-a doua etape, fixate în raportul de autoevaluare de rînd cu rezultatele evaluării condițiilor. Angajatul CNA se expune asupra corectitudinii respectării procedurii, înaintînd, după caz, obiecții sau formulînd recomandări care se anexează la raportul de autoevaluare.

22. Cea de-a treia etapă a evaluării constă în elaborarea de recomandări privind excluderea sau diminuarea efectelor riscurilor identificate în cadrul primelor două etape. Aceste recomandări se fixează, de rînd cu rezultatele evaluării condițiilor și evaluării propriu-zise a riscurilor de corupție, în raportul de autoevaluare. Raportul de autoevaluare trebuie să corespundă următoarelor condiții:

a) să fie expus într-o manieră coerentă și consecventă;

b) să asigure corectitudinea și claritatea exprimării;

c) să respecte uniformitatea terminologiei utilizate;

- d) să conțină data și locul întocmirii, componența grupului de autoevaluare;
- e) să fie semnat de membrii grupului de autoevaluare.

23. În baza recomandărilor constatate în raportul de autoevaluare, grupul de autoevaluare elaborează proiectul Planului de integritate. Planul de integritate reprezintă un plan detaliat de acțiuni privind prevenirea corupției în cadrul instituției. La elaborarea proiectului Planului se ține cont de prioritizarea riscurilor. Astfel, vor fi prioritare acțiunile privind diminuarea riscurilor cu impact grav și riscurile de probabilitate înaltă de apariție. Aceste acțiuni sînt urmate de acțiunile privind diminuarea riscurilor cu impact moderat și de probabilitate medie de apariție. În final, se vor trasa acțiuni privind diminuarea riscurilor cu impact minor și de probabilitate mică de apariție.

Proiectul Planului de integritate se coordonează cu toate subdiviziunile interesate ale instituției, după care se expediază CNA, care examinează și înaintează recomandări pentru definitivarea lui. În cazul respingerii acestor recomandări, grupul de autoevaluare întocmește o notă în care indică motivele și argumentele respingerii recomandărilor pe care o expediază CNA odată cu Planul de integritate. Proiectul definitivat al Planului de integritate se aprobă prin ordinul conducătorului instituției.

24. După finisarea evaluării, grupul de autoevaluare întocmește o informație finală privind activitatea grupului în care se reflectă succint rezultatele etapelor de evaluare, dificultățile întâmpinate în procesul evaluării, precum și concluziile și soluțiile identificate, pe care o expediază CNA împreună cu Planul de integritate în condițiile pct. 7 al prezentului Regulament.

25. CNA analizează nota cu argumentele respingerii recomandărilor sale, informația finală privind activitatea grupului de autoevaluare și Planul de integritate și formulează concluziile monitorizării procesului de evaluare în instituția publică. Aceste concluzii se fac publice și se prezintă autorității ierarhic superioare instituției evaluate și, în cazul stabilirii unor riscuri majore, comisiei parlamentare de profil.

Capitolul III. Executarea Planului de integritate

26. Termenul de executare a planului de integritate nu poate depăși termenul de 2 ani. Instituțiile publice supuse evaluării raportează semestrial CNA despre executarea planurilor de integritate. CNA poate solicita informații suplimentare despre măsurile puse în executare.

27. CNA informează semestrial autoritatea ierarhic superioară despre executarea Planului de integritate al instituției evaluate și atenționează despre executarea calitativă și în termen a măsurilor din Plan.

28. CNA informează Guvernul sau comisia parlamentară de profil despre rezultatele evaluării și executarea finală a Planului de integritate.

Capitolul IV. Reevaluarea

29. Prima evaluare este o evaluare etalonată care identifică și prioritizează riscurile. Evaluarea repetată (reevaluarea) măsoară progresul acțiunilor preventive aplicate riscurilor identificate, apreciază eficiența planurilor de integritate, reevaluează riscurile inițiale și asigură utilizarea eficientă a resurselor instituției.

30. Periodicitatea reevaluării riscurilor este determinată de specificul instituției. Riscurile cu impact grav, precum și riscurile de probabilitate înaltă de apariție trebuie examinate de către instituție o dată la un an, chiar dacă nu are loc reevaluarea, pentru a le controla și a le reduce eficient.

Capitolul V. Răspunderea

31. Pentru încălcarea prevederilor prezentului Regulament conducătorul și membrii grupului de autoevaluare, responsabilii de executarea măsurilor din Planul de integritate, precum și angajații CNA poartă răspundere disciplinară.

32. Pentru organizarea defectuoasă sau nerealizarea în termen a procesului de evaluare conducătorul instituției poartă răspundere contravențională. (pentru neaprobarea în termen a Planului de integritate, neexecutarea Planului de integritate)

Anexa nr.2
la Legea nr.90 din 25.04.2008

Metodologia de măsurare a percepției fenomenului corupției în domeniile vulnerabile din Republica Moldova

1. Scopul metodologiei este de a stabili modalitatea determinării gradului de percepere a fenomenului corupției în sectoarele publice din Republica Moldova care să ofere o imagine complexă și reală a domeniului cercetării și să servească drept fundament a politicilor publice anticorupție.

2. În sensul prezentei Metodologii, următoarele noțiuni semnifică:

Spațiile de risc – sistemele sociale supuse cercetării prin intermediul metodologiei, selectate în baza datelor sondajelor de opinie reprezentative existente la nivel național.

Spațiile de risc prioritare – spațiile de risc în care se atestă un nivel înalt de percepere a fenomenului corupției, conform rezultatelor sondajelor de opinie reprezentative.

Indicele de Percepere Național a Corupției – reprezintă media aritmetică a indicilor de măsurare a percepției corupției a spațiilor de risc cercetate.

Scara Likert - scară ordinară utilizată pentru anumite tipuri de întrebări în cadrul unui sondaj, care este compusă din zece gradații, care indică intensitatea acordului sau dezacordului subiectului asupra unei afirmații sau a unei caracteristici anumite.

Chestionare de evaluare – chestionare completate anonim de către populație, în baza unui eșantion pentru fiecare spațiu de risc, cu respectarea confidențialității respondenților.

Ghid de interviu – set de întrebări care se va adresa prestatorilor și beneficiarilor de servicii publice, pe parcursul interviurilor individuale aprofundate.

3. Metodologia de măsurare a percepției corupției în Republica Moldova cuprinde:

- 1) Spațiile de risc ale fenomenului corupției;
- 2) Sistemul de indicatori ce reflectă percepția fenomenului corupției în spațiile de risc;
- 3) Cercetările cantitativă și calitativă în spațiile de risc;
- 4) Indicele de Percepție Național a Corupției.

4. Spațiile de risc supuse cercetării se stabilesc în urma analizării sondajelor de opinie reprezentative la nivel național.

Spațiile de risc prioritare supuse cercetării sunt selectate după principiul celui mai înalt nivel de percepere a corupției, conform datelor sondajelor de opinie.

5. Fiecare spațiu de risc este analizat prin intermediul următorilor indicatori:

acceptabilitatea corupției – nivelul tolerării actelor de corupție și a faptelor de comportament corupțional în cadrul spațiilor de risc;

implicarea în practici corupte – gradul de implicare a fiecărui individ în actele de corupție și faptelor de comportament corupțional în perioada stabilită pentru cercetare;

presiunea corupției – frecvența și forma estorcărilor de foloase materiale și avantaje necuvenite, comise de subiectele manifestărilor de corupție;

forma actelor de corupție – modalitățile de comitere a manifestărilor de corupție și avantajele necuvenite obținute de persoanele publice;

răspîndirea corupției – nivelul estimat de răspîndire a manifestărilor de corupție în spațiile de risc, potrivit estimărilor cetățenilor;

perceperea deformată a corupției – avantajele oferite de actele de corupție și de manifestările de comportament corupțional beneficiarelor de servicii publice;

impactul negativ al corupției – perceperea consecințelor negative ale actelor de corupție la nivel individual și social;

credibilitatea instituțiilor de prevenire și combatere a corupției – nivelul de încredere a populației în instituțiile cu atribuție de prevenire și combatere a corupției;

inițiativele anticorupție ale statului – gradul de cunoaștere a politicilor anticorupție și de percepere a implementării lor;

perceperea politicilor anticorupție – așteptările populației legate de implementarea politicilor anticorupție.

6. Indicatorii sunt măsurați cu scara Likert, având diapazonul 0-10 (0 – nivel înalt al corupției, 10 – nivel scăzut al corupției, lipsa corupției).

7. Indicatorii sunt grupați în 3 factori, conform Anexei A:

- 1). **factorul de implicare;**
- 2). **factorul de susceptibilitate/predispoziție;**
- 3). **factorul de combatere a corupției.**

8. Factorii se calculează după cum urmează:

Factorul de implicare reprezintă valoarea medie a indicatorilor: forme de manifestare a actelor de corupție; implicarea în practici corupte; răspândirea corupției; presiunea corupției.

Factorul de susceptibilitate (predispoziție) reprezintă valoarea medie a indicatorilor: acceptabilitatea corupției; perceperea deformată a corupției; impactul negativ al corupției.

Factorul de combatere reprezintă valoarea medie a indicatorilor: gradul de încredere în instituțiile de combatere a corupției; inițiativele anticorupție; așteptări legate de inițiativele anticorupție.

9. Cercetarea cantitativă se efectuează pe un eșantion de minimum 300 de persoane pentru fiecare spațiu de risc, prin intermediul aplicării chestionarului expus în Anexa B la prezenta Metodologie.

Intervistații trebuie să corespundă domeniului spațiilor de risc supus cercetării (beneficiari, factori de decizie, funcționari, prestatori de servicii etc.). Eșantionul se ponderează în conformitate cu numărul de prestatori de servicii și beneficiari de servicii pentru fiecare spațiu de risc.

10. Cercetarea calitativă se efectuează prin intermediul metodei interviului individual în vederea explorării mai profunde a percepției corupției, pe un eșantion de minimum 15 de persoane pentru fiecare spațiu de risc.

Intervistații trebuie să corespundă domeniului spațiilor de risc supus cercetării (beneficiari, factori de decizie, funcționari, prestatori de servicii etc.).

Ghidul de interviu, expus în Anexa C la prezenta Metodologie, stă la baza discuțiilor cu prestatorii și beneficiarii de servicii.

11. Analiza datelor colectate prin metoda interviurilor aprofundate se prelucrează în baza regulilor sociologice de prelucrare a informațiilor calitative.

12. Indicele de percepere național a corupției reprezintă media aritmetică a indicilor de măsurare a percepției corupției din spațiile de risc cercetate.

Indicele de măsurare a percepției corupției într-un spațiu de risc reprezintă media aritmetică a celor 3 factori, calculați pentru fiecare spațiu de risc în baza indicatorilor ce reflectă perceperea fenomenului corupției.

Indicele de percepere național a corupției anual se bazează pe un eșantion total reprezentativ la nivel național, calculat în cel puțin cinci spații de risc.

Tabel cu indicatorii de percepere a fenomenului corupției

	Acceptabilitatea corupției	Implicarea în practici corupte	Presiunea corupției	Forma actelor de corupție	Răspândirea corupției	Perceperea deformată a corupției	Impactul negativ al corupției	Credibilitatea instituțiilor de prevenire și combatere a corupției	Inițiativele anticorupție	Percepția politicilor anticorupție
Spațiile de risc supuse cercetării										

Tabel cu factorii de corupție

	Factor de implicare	Factor de susceptibilitate	Factor de combatere	Indice Național de Percepere a Corupției
Spațiile de risc supuse cercetării				

Chestionar pentru măsurarea percepției corupției

Nr. chestionarului |__|__|

Categoria respondentului |__|__|

Localitatea _____

Multstimată Doamnă/Multstimat Domn

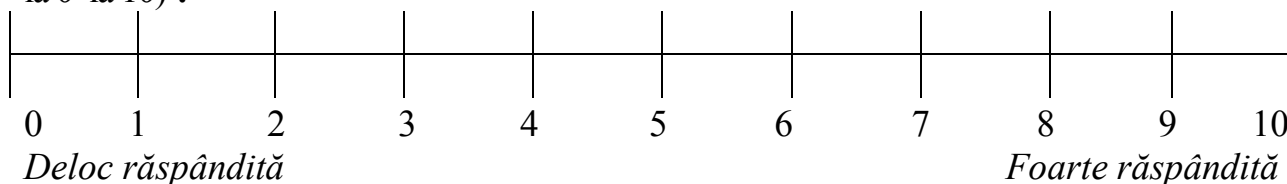
Vă invităm să participați la sondajul de opinie „Perceperea corupției în Republica Moldova”. Ținem să vă asigurăm că răspunsurile Dvs. sînt absolut anonime și confidențiale, iar datele colectate vor fi prelucrate statistic, analizate și prezentate fără referire la persoanele concrete care au participat la studiu.

VĂ MULȚUMIM ANTICIPAT!

1. Care sunt problemele din societate ce Vă îngrijorează cel mai mult în prezent?

	În primul rând	În al doilea rând	În al treilea rând
1. Sărăcia	1	1	1
2. Prețurile	2	2	2
3. Șomajul	3	3	3
4. Criminalitatea, infracțiunile	4	4	4
5. Corupția	5	5	5
6. Foamea	6	6	6
7. Viitorul copiilor	7	7	7
8. Relațiile interetnice	8	8	8
9. Calamitățile naturale	9	9	9
10. Boala	10	10	10
11. Alta (indicați)	11	11	11

2. Ce puteți spune Dvs. despre corupția din Republica Moldova (Dați o notă de la 0 la 10) ?

3. Care sunt domeniile cele mai afectate de corupție în viziunea Dvs.?

(indicați 3 alegeri)

1. Societățile comerciale din businessul mare
2. Societățile comerciale din businessul mic și mijlociu
3. Întreprinderile de stat și municipale
4. Instituțiile de învățământ
5. Instituțiile medicale
6. Organele de asistență socială
7. Organele vamale
8. Organele fiscale
9. Organele de drept (instanțele de judecată, poliția, procuratura).
10. Centrul Național Anticorupție.
11. Administrația publică centrală (ministere, departamente, agenții).
12. Administrația publică locală (primăriile, consiliile locale).
13. Alt domeniu _____

4. Care sunt sursele Dvs. de informare despre fenomenul corupției?

	În primul rând	În al doilea rând	În al treilea rând
1. M-am confruntat personal	1	1	1
2. Discuțiile cu rudele și persoanele cunoscute	2	2	2
3. Discuțiile cu persoanele necunoscute	3	3	3
4. Informațiile din mass-media (televiziune, radio, ziare, internet)	4	4	4
5. Alta _____	5	5	5

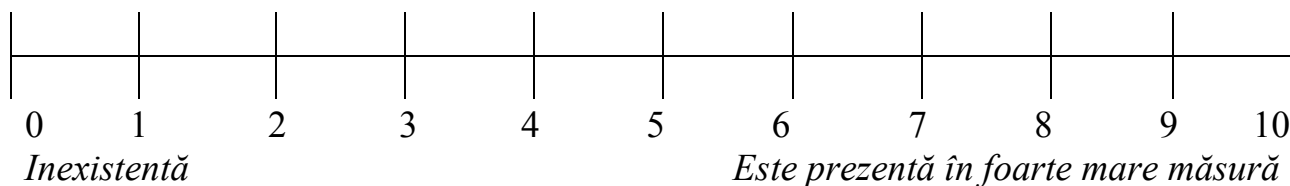
5. În opinia Dvs., pentru a rezolva o problemă, este necesar de a oferi bani, cadouri sau favoruri persoanelor la care te adresezi?

1. Acord total
2. Mai curând de acord
3. Nici de acord, nici în dezacord
4. Mai curând dezacord
5. Dezacord total

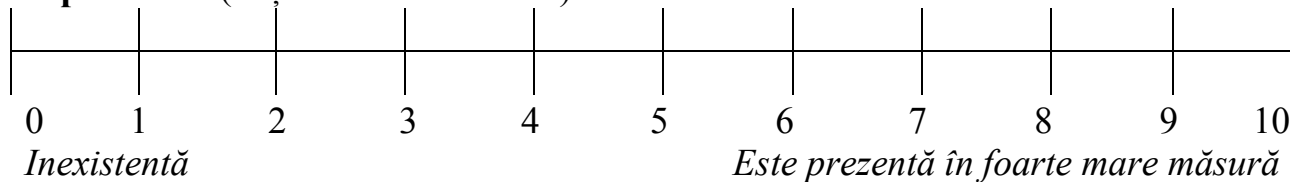
6. În anul _____, în soluționarea unei probleme Vi s-au cerut bani, cadouri sau favoruri de către instituțiile la care V-ați adresat?

1. Da
2. Nu

7. Evaluați amploarea corupției în sistemul _____ din Republica Moldova (Dați o notă de la 0 la 10)?

8. Evaluați starea corupției în instituția în care activați / frecvențați Dvs. / copilul Dvs. (Dați o notă de la 0 la 10)?

9. Care sunt formele de corupție în sistemul _____? Enumerați-le.

1. _____	6. _____
2. _____	7. _____
3. _____	8. _____
4. _____	9. _____
5. _____	10. _____

10. Cu care din ele V-ați confruntat personal? Enumerați-le.

1. _____	6. _____
2. _____	7. _____
3. _____	8. _____
4. _____	9. _____
5. _____	10. _____

11. În ce măsură considerați că următorii factori favorizează corupția în sistemul _____?

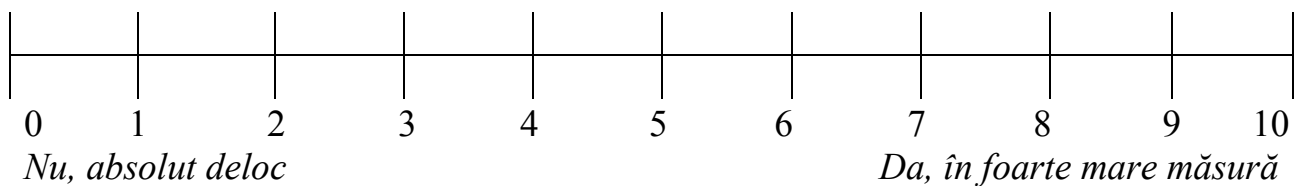
(Marcați un singur răspuns pe linie)

	În foarte mare măsură	În mare măsură	În mică măsură	În foarte mică măsură / Deloc
1. Lipsa resurselor financiare necesare pentru întreținerea instituției	1	2	3	4
2. Salariile mici ale _____	1	2	3	4

3. Lipsa pedepselor pentru faptele de corupție	1	2	3	4
4. Administrarea mai puțin transparentă a fondurilor	1	2	3	4
5. Veniturile mari ale _____	1	2	3	4
6. Neaplicarea pedepselor pentru faptele de corupție	1	2	3	4
7. Altceva _____	1	2	3	4

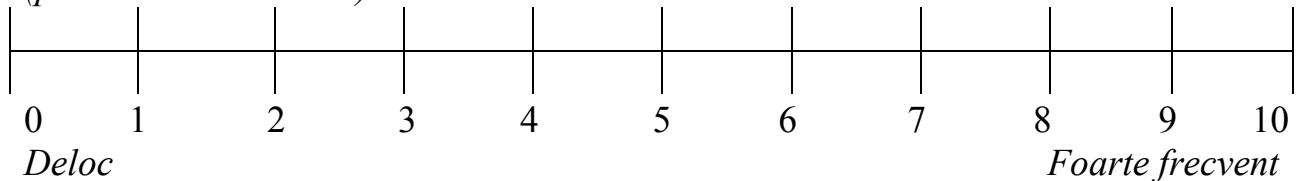
12. Dvs. tolerați / acceptați actele de corupție în sistemul _____

(Dați o notă de la 0 la 10)?

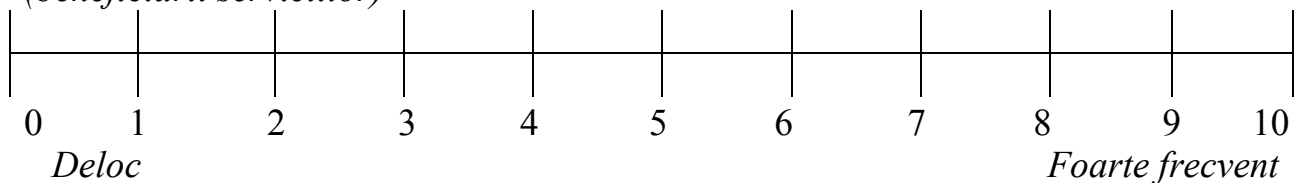
13. Cît de frecvent în anul _____ Vi s-a oferit mită, cadouri etc. (Dați o notă de la 0 la 10)?

(prestatorii de servicii)

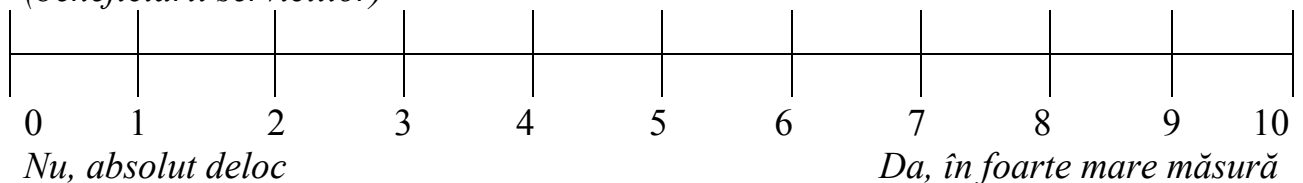
14. Personal în anul _____ ați oferit mită, cadouri etc. celor care activează în sistemul _____ (Dați o notă de la 0 la 10)?

(beneficiarii serviciilor)

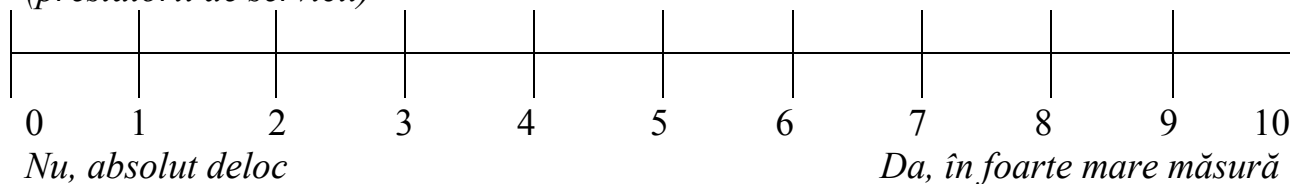
15. În ce măsură au fost exercitate presiuni asupra Dvs. de a OFERI bani, cadouri, favoruri de către cei ce activează în sistemul _____ (Dați o notă de la 0 la 10)?

(beneficiarii serviciilor)

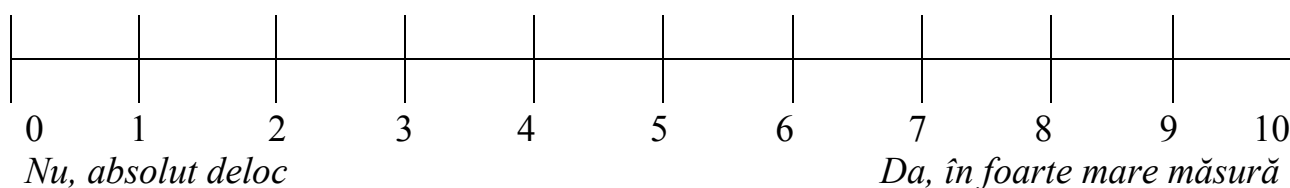

16. În ce măsură au fost exercitate presiuni asupra Dvs. de a PRIMI bani, cadouri, favoruri de către cei ce activează în sistemul _____ (Dați o notă de la 0 la 10)?

(prestatorii de servicii)

17. În ce măsură este determinată / influențată viziunea Dvs. asupra corupției de experiența din trecut, relatările despre acest flagel transmise de diferite persoane sau difuzate de mass-media (Dați o notă de la 0 la 10)?

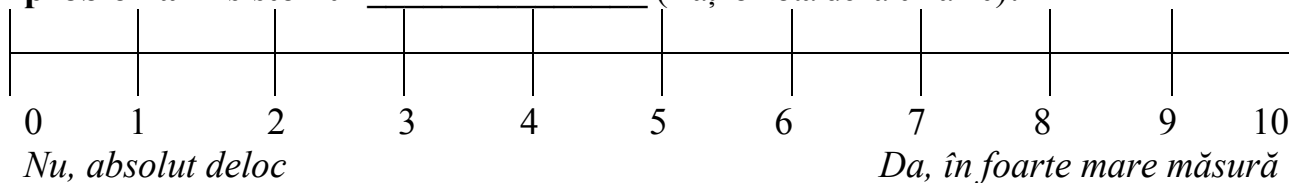
18. La ce nivel al sistemului _____ credeți că e cel mai înalt grad de corupție?

Nivele sistemului social cercetat	În primul rând	În al doilea rând	În al treilea rând
	1	1	1
	2	2	2
	3	3	3
	4	4	4
	5	5	5
	6	6	6
	7	7	7

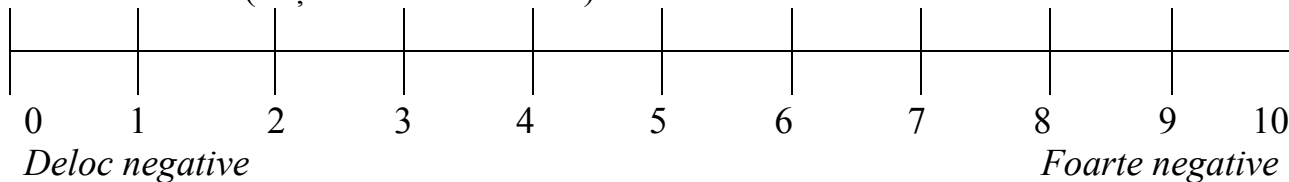
19. În ultimul an, dacă ați oferit bani / cadouri / favoruri personalului instituțiilor _____, ați făcut-o....?

	În primul rând	În al doilea rând	În al treilea rând
1. din propria inițiativă	1	1	1
2. la solicitarea _____	2	2	2
3. la solicitarea _____	3	3	3
4. la solicitarea _____	4	4	4
5. la solicitarea _____	5	5	5
6. altcineva _____	6	6	6
Nu am oferit bani/cadouri/favoruri	99		

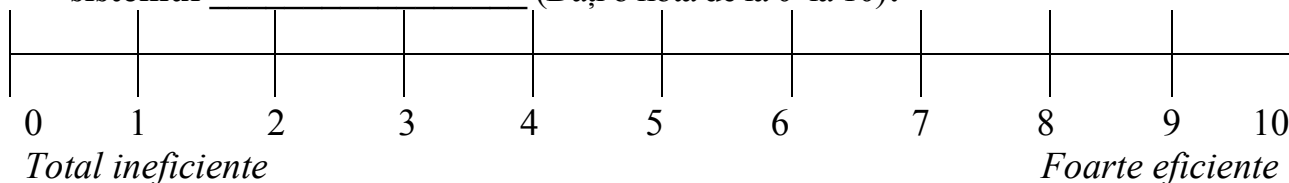
20. Dvs. considerați corupția drept un mijloc „eficient” de a rezolva o problemă în sistemul _____ (Dați o notă de la 0 la 10)?

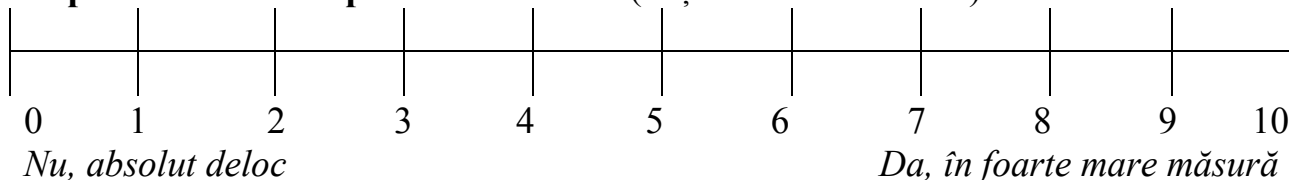
21. Care sunt consecințele prezentei corupției în sistemul _____ în viziunea Dvs. (Dați o notă de la 0 la 10)?

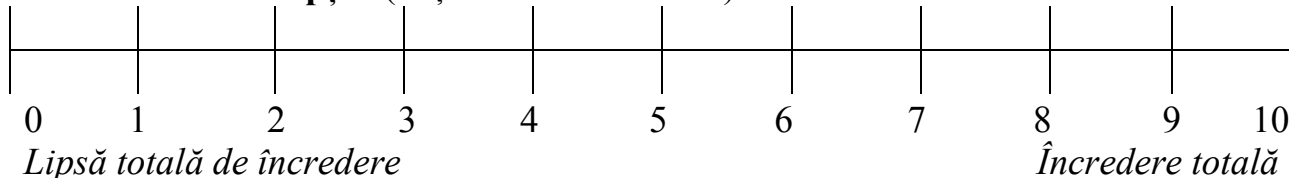
22. Cît de eficiente sunt în viziunea Dvs. inițiativele anticorupție lansate în sistemul _____ (Dați o notă de la 0 la 10)?

23. Considerați că problema corupției în sistemul _____ din Republica Moldova poate fi rezolvată (Dați o notă de la 0 la 10)?

24. Care este gradul Dvs. de încredere în instituțiile publice de combatere a fenomenului corupției (Dați o notă de la 0 la 10)?

Informații generale despre respondent

D1. Mediul de reședință	1	Oraș
	2	Sat
D2. Vârsta (ani)	_ _	
D3. Sexul	1	Masculin
	2	Feminin
D4. Studiile	1	Studii medii incomplete
	2	Școală generală sau profesională
	3	Liceu
	4	Studii superioare
D5. Numărul de membri în familie	_ _	
D6. Instituția în care activați / o contactați mai des.	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
D7. Stagiu / experiența / relația cu sistemul de _____ (ani)	_ _	
D8. Veniturile în cadrul familiei	1	Sub _____ lei
	2	_____ - _____ lei
	3	_____ - _____ lei
	4	Peste _____ lei

Ghid de interviu

Multstimată Doamnă/Multstimat Domn

Ținem să vă asigurăm că răspunsurile Dvs. sînt absolut anonime și confidențiale, iar datele colectate vor fi prelucrate statistic, analizate și prezentate fără referire la persoanele concrete care au participat la studiu.

Date de identificare:

Vârsta,

Sexul,

Locul de muncă,

Funcția,

Experiența de muncă în domeniu

1. Ce puteți spune despre corupția din țara noastră?
2. Din ce surse v-ați informat Dumneavoastră despre corupție?
3. Ce puteți să ne spuneți despre informația cu privire la corupție prezentată de mass-media?
4. Ce înțelegeți prin corupție?
5. Care sunt domeniile cele mai afectate de corupție?
6. Vă afectează corupția pe Dvs. personal? Cum?
7. Ce puteți să ne spuneți despre corupția din sistemul _____? Prin ce forme se manifestă corupția în acest domeniu?
8. Din ce cauză au loc aceste fenomene corupte?
9. Ce puteți să ne spuneți despre atitudinea (*prestatorii de servicii*) față de corupție? Din ce cauză au o asemenea atitudine acceptabilă?
10. Cine sunt cei mai predispuși la actele de corupție din sistemul _____? Prin ce se explică aceasta?
11. Care sunt actorii principali ai actelor de corupție în sistemul _____?
12. Care sunt formele cele mai practicate ale actelor de corupție în sistemul de _____?
13. Care este amploarea corupției în sistemul _____ comparativ cu alte domenii? La care treaptă *sistemului social* întâlnim cel mai des fenomenul corupției? Prin ce se explică aceasta?
14. Ce părere aveți despre acceptarea corupției ca alternativă de soluționare a problemelor? Dacă cunoașteți vre-un caz concret, exemplificați.

- 15.În opinia Dumneavoastră, care sunt efectele negative ale corupției în sistemul de _____?
- 16.Există și efecte pozitive? Care ar fi acestea?
- 17.Ce activități întreprindeți Dumneavoastră personal pentru combaterea corupției în sistemul _____?
- 18.Dar ce activități întreprinde administrația instituției Dumneavoastră în lupta cu acest flagel?
- 19.Ce puteți spune despre eficiența acțiunilor întreprinse de stat și alte instituții? Dar ce activități întreprinse de CCCEC cunoașteți Dumneavoastră?
- 20.Comparativ cu anul precedent, ce puteți spune despre evoluția corupției în sistemul _____? Pe ce se bazează afirmațiile Dumneavoastră?
- 21.Mijloacele de luptă împotriva corupției în _____ s-au schimbat comparativ cu anul trecut? Dar ce puteți spune despre aceste mijloace?
- 22.Ce așteptări aveți de la activitățile de combatere a fenomenului corupției în sistemul _____ întreprinse în Republica Moldova? Considerați că nivelul corupției poate fi diminuat? Cum? Când se vor produce aceste schimbări importante?
- 23.Ce ar trebui de făcut în opinia Dvs. pentru a diminua corupția în sistemul de _____? Propuneți măsuri concrete ce trebuie de întreprins.

Anexa nr. 3
la Legea nr. 90 din 25.04.2008

Regulamentul privind sistemul liniilor telefonice anticorupție

Capitolul I. Dispoziții generale

1. Regulamentul privind sistemul liniilor telefonice anticorupție (în continuare: Regulament) are drept scop prevenirea și combaterea corupției în cadrul autorităților administrației publice centrale de specialitate.
2. Sistemul liniilor telefonice anticorupție este compus din trei nivele:
 - a) linia națională anticorupție;
 - b) linii anticorupție specializate;
 - c) linii instituționale pentru informare.
3. Nivelele liniilor telefonice anticorupție sunt destinate să activeze concomitent și să se completeze reciproc în autoritățile administrației publice centrale de specialitate în vederea recepționării informației prin intermediul telefonului referitoare la comiterea actelor de corupție și conexe lor sau a faptelor de comportament corupțional, examinării informației recepționate și întreprinderii măsurilor de rigoare, inclusiv prezentarea materialelor respective organului competent. Implementarea corectă a prevederilor prezentului Regulament și

funcționarea eficientă a sistemului liniilor telefonice anticorupție este monitorizată de Centrul Național Anticorupție (în continuare: Centru), care poate iniția, în limita competenței, verificările necesare.

4. Principii de funcționare

Principiile de funcționare a sistemului liniilor telefonice anticorupție sunt:

colaborării – cooperarea tuturor autorităților administrației publice centrale de specialitate în promovarea și eficientizarea sistemului liniilor telefonice anticorupție, precum și în recepționarea informației prin intermediul sistemului;

deschiderii instituției față de cetățean – principiul conform căruia instituția publică conlucrează cu apelantul, gestionează responsabil linia telefonică din cadrul sistemului liniilor telefonice anticorupție și informează complet în ce privește procesele sale de lucru;

accesibilității – accesul liber și nestingherit de a apela liniile telefonice anticorupție.

5. Confidențialitatea informației recepționate prin sistemul liniilor telefonice anticorupție.

1) Instituțiile publice responsabile de gestionarea sistemului de linii telefonice anticorupție întreprind măsurile necesare pentru ca informațiile recepționate prin sistemul liniilor telefonice anticorupție și datele cu caracter personal ale apelanților să nu fie divulgate. În cazurile în care apelantul solicită confidențialitatea datelor sale de identitate, apelul se consideră anonim.

2) Operatorul liniei telefonice anticorupție, cât și alte persoane, care în exercițiul funcției sale iau cunoștință de informațiile furnizate de apelant, au obligația să nu le divulge și să le utilizeze strict în scop de serviciu, fără a le transmite către o terță persoană, cu excepția cazului când prevederile legale prevăd altfel.

6. Promovarea sistemului liniilor telefonice anticorupție.

Instituțiile publice promovează liniile telefonice anticorupție prin desfășurarea unor campanii sociale de informare, utilizând diferite mijloace în acest scop: materiale tipărite (afișe, broșuri, pliante, bannere, etc), spoturi video/audio, pagina web a instituției.

Capitolul II **Linia națională anticorupție**

7. Scopul instituirii liniei naționale anticorupție

Linia națională anticorupție este linia telefonică la care sunt recepționate informațiile referitoare la comiterea actelor de corupție și celor conexe lor, precum și a oricăror alte fapte de comportament corupțional. Scopul funcționării liniei naționale anticorupție este recepționarea informației menționate atât în vederea examinării eventualelor fapte ilegale, cât și în vederea deducerii domeniilor vulnerabile corupției prin analize complexe a acestei informații.

8. Reguli generale de funcționare a liniei naționale anticorupție

- 1) Gestionarea liniei naționale anticorupție este pusă în sarcina Centrului Național Anticorupție (în continuare Centru), actele normative ale căruia pot reglementa anumite domenii specifice funcționării acestei linii.
- 2) Linia națională anticorupție este apelată gratuit și funcționează în regim non-stop.
- 3) Toate informațiile recepționate la linia națională anticorupție se înregistrează în Registrul electronic de evidență a apelurilor la linia națională anticorupție, care dispune de compartimentele indicate în Anexa nr.1 la prezentul Regulament.
- 4) Centrul determină numărul necesar de operatori pentru funcționarea normală a liniei naționale anticorupție.

9. Apelarea liniei naționale anticorupție

- 1) Linia națională anticorupție poate fi apelată la robot sau la operator, alternativă care este pusă la dispoziția apelantului între orele 06:00 și 22:00. În afara acestor ore, apelul este preluat prin intermediul robotului. În cazul în care operatorul este ocupat cu recepționarea unui apel anterior, apelantul fie este în așteptarea eliberării operatorului, fie apelează robotul.
- 2) Apelurile recepționate nemijlocit de către operator se înregistrează în mod direct în Registrul electronic de evidență a apelurilor la linia națională anticorupție. Apelurile recepționate prin intermediul robotului sunt audiate imediat de către operator și înregistrate în același Registru.
- 3) Fiecărui apel la linia națională anticorupție, odată cu înregistrarea în Registrul electronic de evidență a apelurilor la linia națională anticorupție, i se atribuie un număr de ordine care i se comunică apelantului în scopul oferirii posibilității de a cunoaște acțiunile întreprinse de către Centru ulterior înregistrării apelului și, după caz, contestării deciziei.
- 4) Operatorul liniei naționale anticorupție, în urma recepționării apelului solicitat de la apelant, cu acordul acestuia, să comunice datele de identificare în scopul conlucrării eficiente dintre acesta și autoritate, precum și în scopul informării despre acțiunile întreprinse de către Centru referitoare la actul sesizat.

10. Operatorul liniei naționale anticorupție

- 1) Operatorul liniei naționale anticorupție este angajat al Centrului. Centrul crează condiții pentru a interesa persoanele competente să activeze în funcția respectivă.
- 2) Printre calitățile principale ale persoanei angajate în calitate de operator al liniei naționale anticorupție, se regăsesc următoarele:
 - a) posedarea la nivel înalt a limbii de stat, o bună cunoaștere a limbii ruse și a unei alte limbi de circulație internațională;
 - b) deținerea de studii juridice, cel puțin de licență;
 - c) experiență de muncă în domeniul combaterii corupției de cel puțin doi ani;
 - d) capacități avansate de comunicare;
 - e) posedarea cunoștințelor în domeniul tehnicii de calcul.
- 3) Centrul pune la dispoziția operatorului toate bazele de date necesare pentru activitate și crează condiții pentru activitatea cât mai eficientă a operatorului.

11. Clasificarea apelurilor la linia națională anticorupție

1) În funcție de caracterul informației recepționate prin intermediul apelului la linia națională anticorupție, acestea se clasifică în:

a) informații irelevante (apeluri efectuate de persoane care în momentul efectuării apelului au un comportament indecent, necivilizat care se manifestă prin cuvinte insultătoare, mesaje denigratoare în adresa operatorului sau în adresa instituției, fie apelul este efectuat de copii, fie este întrerupt înainte de a comunica ceva).

b) solicitare de informații;

c) informații despre comiterea unor fapte ilegale altele decât cele de corupție, conexe lor sau fapte de comportament corupțional;

d) informații despre comiterea actelor de corupție sau conexe lor ori a faptelor de comportament corupțional.

2) În cazul în care apelul la linia națională anticorupție are caracterul atribuit de lit.

a) al prezentului punct operatorul liniei naționale anticorupție face menționarea respectivă în Registrul electronic de evidență a apelurilor la linia națională anticorupție.

3) În cazul în care apelul la linia națională anticorupție are caracterul atribuit de lit.

b) al prezentului punct, operatorul oferă un număr de contact al unei subdiviziuni a Centrului sau a unei alte instituții competente în oferirea informației solicitate.

În acest scop operatorului i se pune la dispoziție listele complete a numerelor de telefoane ale instituțiilor publice, precum și a numerelor liniilor instituționale pentru informare prevăzute la pct.2 lit.c) al prezentului Regulament.

4) În cazul în care apelul are caracterul atribuit de lit.c) al prezentului punct, operatorul îi comunică apelantului despre organul competent în examinarea faptelor invocate și îi propune să adreseze o petiție sau denunț la organul respectiv.

În cazul în care apelantul insistă asupra recepționării informației de către Centru, operatorul acceptă și întocmește un raport în conformitate cu pct. 12 subpct. 1) al prezentului Regulament.

12. Examinarea informației despre comiterea actelor de corupție sau conexe lor ori a faptelor de comportament corupțional.

1) După înregistrarea apelului despre comiterea unui act de corupție sau conex acesteia ori a unei fapte de comportament corupțional în conformitate cu pct. 9 subpct.2 din prezentul Regulament, operatorul întocmește un raport către directorul, sau, după caz, vicedirectorul Centrului, care dispune examinarea informației de către subdiviziunea competentă ori readresarea acesteia după competență unui alt organ.

2) Examinarea informațiilor despre comiterea actelor de corupție sau conexe lor ori a faptelor de comportament corupțional are loc în conformitate cu Codul contravențional, Codul de procedură penală (cu respectarea prevederilor actelor normative departamentale care reglementează evidența unică a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni) ori a altor acte legislative care reglementează aspecte procedurale în tratarea faptelor de comportament corupțional.

3) În cazul în care fapta anunțată prin apelul telefonic la linia națională anticorupție formal ține de competența Centrului, însă acesta nu constată existența componentei

de contravenție sau de infracțiune, materialele acumulate sunt expediate instituției competente în examinarea necesității atragerii la răspundere disciplinară persoana vinovată.

4) Informațiile despre comiterea actelor de corupție sau conexe lor ori a faptelor de comportament corupțional comise de către angajații Centrului se comunică la linia anticorupție specializată a Centrului, gestionată de subdiviziunea de securitate internă. În cazul în care apelantul intenționează să furnizeze asemenea informație, operatorul liniei naționale anticorupție redirecționează apelul la linia anticorupție specializată a Centrului.

13. Analiza și publicarea datelor

1) Informațiile despre comiterea actelor de corupție sau conexe lor ori a faptelor de comportament corupțional recepționate la linia națională anticorupție sunt supuse unei analize complexe de către Centru în vederea deducerii, în comun cu alte date, a domeniilor vulnerabile corupției, precum și a tendințelor ei.

2) Datele obținute în urma unei asemenea analize se fac publice, de rînd cu alte date generale despre funcționarea liniilor telefonice, printre care numărul apelurilor recepționate și categoriile lor, precum și rezultatele examinării informației despre comiterea actelor de corupție sau conexe lor ori a faptelor de comportament corupțional.

14. Promovarea liniei naționale anticorupție

Centrul promovează linia națională anticorupție prin intermediul paginii sale oficiale în rețeaua Internet, anunțurilor mass-media, campaniilor anticorupție, afișarea anunțurilor la sediile sale și altor mijloace disponibile.

Capitolul III Linii anticorupție specializate

15. Scopul și gestionarea liniilor anticorupție specializate

1) Liniile anticorupție specializate se instituie în autoritățile administrației publice centrale și în instituțiile subordonate lor care dispun de subdiviziune de securitate (control) internă și sunt gestionate de aceste subdiviziuni.

2) Instituirea liniilor anticorupție specializate are drept scop recepționarea informației privind comiterea faptelor de comportament corupțional ale angajaților care pot constitui abateri disciplinare.

16. Responsabilitatea de gestionarea liniei anticorupție specializate este pusă în sarcina subdiviziunii de securitate internă.

17. Reguli generale de funcționare a liniilor anticorupție specializate

1) Apelul la linia anticorupție specializată poate fi taxat potrivit tarifelor comune ale apelurilor telefonice.

2) Regimul de lucru al operatorului liniei anticorupție specializate corespunde cu regimul de lucru al instituției și este anunțat de către robot apelanților în afara

orelor de lucru. Totodată, apelanților li se oferă posibilitatea înregistrării informației sale la robot atît pe parcursul orelor de lucru a liniei specializate anticorupție, cît și în afara lor.

3) Toate apelurile recepționate la linia anticorupție specializată prin intermediul operatorului sau robotului se înregistrează imediat în Registrul de evidență a apelurilor la linia anticorupție specializată, care dispune, cel puțin, de aceleași compartimente ale Registrului indicat în Anexa nr. 1 la Regulament.

4) Registrul de evidență a apelurilor la linia anticorupție specializată poate dispune și de alte compartimente care pot fi instituite la necesitățile fiecărei entități, reieșind din specificul activității entității conform legislației în vigoare, în vederea asigurării eficiente a evidenței apelurilor telefonice.

5) Numărul de înregistrare a informației i se comunică apelantului în scopul oferirii posibilității de a cunoaște acțiunile întreprinse de către instituție ulterior înregistrării apelului și, după caz, contestării deciziei.

18. Operatorul liniei anticorupție specializate

Operatorul liniei anticorupție specializate este angajat al subdiviziunii de securitate internă a instituției în care funcționează linia respectivă.

Instituția poate decide asupra delegării unui angajat unic în calitate de operator al liniei anticorupție specializate sau instituirii principiului rotației între angajații subdiviziunii.

19. Examinarea informației recepționate la linia anticorupție specializată

1) După înregistrarea apelului despre comiterea unui act de corupție sau conex acestuia ori a unei fapte de comportament corupțional care ține de competența Centrului, operatorul imediat redirectionează apelantul la linia națională anticorupție, făcînd specificarea respectivă în Registrul de evidență a apelurilor la linia anticorupție specializată.

2) În cazul în care apelantul comunică informații cu privire la săvîrșirea unor fapte ilegale examinarea cărora ține de competența altui organ, operatorul îi comunică apelantului despre organul competent în examinarea faptelor invocate și îi propune să adreseze o petiție sau denunț la organul respectiv. În cazul în care apelantul insistă asupra recepționării informației, operatorul acceptă și expediază informația după competență potrivit legislației.

3) În cazul în care apelantul comunică informații cu privire la săvîrșirea unor fapte ilegale examinarea cărora ține de competența altei subdiviziuni a aceleiași instituții, operatorul oferă datele de contact unde apelantul ar putea comunica informațiile respective.

4) Informațiile recepționate cu privire la comiterea unor fapte de comportament corupțional pasibile doar de răspundere disciplinară, sunt examinate de către subdiviziunea de securitate internă, cu respectarea normelor departamentale în acest sens.

Capitolul IV Linii instituționale pentru informare

20. Scopul instituirii liniei instituționale pentru informare

1) Liniile instituționale pentru informare sunt liniile telefonice instituite la nivelul fiecărei autorități ale administrației publice centrale de specialitate și, după caz, instituțiilor subordonate lor, cu scopul sporirii transparenței în funcționarea instituției, precum și conlucrării cu societatea civilă prin oferirea de informații ce țin de activitatea instituției. Criteriile principale de instituire a liniei instituționale pentru informare în instituțiile subordonate autorităților publice centrale sunt volumul serviciilor publice prestate și afectarea domeniului de către corupție. Existența liniei specializate anticorupție nu presupune lipsa liniei instituționale pentru informare.

2) Prin intermediul liniilor instituționale pentru informare pot fi comunicate și informațiile cu privire la comiterea faptelor de comportament corupțional de către angajații instituției, pasibile de răspundere disciplinară, în cazul în care instituția nu dispune de linie specializată anticorupție.

3) Instituția desemnează desinestătător subdiviziunea responsabilă de gestionarea liniei instituționale pentru informare.

21. Reguli generale de funcționare a liniilor instituționale pentru informare

1) Apelul la linia instituțională pentru informare poate fi taxat potrivit tarifelor comune ale apelurilor telefonice.

2) Timpul destinat activității liniei instituționale pentru informare corespunde necesităților cetățenilor și volumului de servicii publice prestate, dar nu poate fi mai scurt de trei ore pe zi. Graficul de lucru al liniei instituționale pentru informare este anunțat în timpul în care linia instituțională pentru informare este nefuncțională.

3) Operatorul liniei instituționale pentru informare este obligat să ofere, în limita competenței, răspuns complet apelantului la întrebările care țin de funcționarea și procesele de lucru ale instituției și, la necesitate, să ofere datele de contact ale subdiviziunii care desfășoară activitatea nemijlocită, abordată de apelant.

4) În cazul în care apelurile la linia instituțională pentru informare conțin informații legate de comiterea unui act de corupție sau conex acestuia ori a unei fapte de comportament corupțional care țin de competența Centrului, operatorul imediat redirecționează apelantul la linia națională anticorupție.

5) În cazul în care apelurile la linia instituțională pentru informare conțin informații cu privire la comiterea de către un angajat al instituției respective a unei fapte de comportament corupțional, operatorul înregistrează apelul într-un registru special, registru care poate să conțină compartimentele indicate în Registrul prezentat în Anexa Regulamentului sau pot fi incluse alte compartimente adaptate la necesitățile fiecărei entități, reieșind din specificul activității, iar informația este transmisă imediat conducătorului instituției, care este obligat să întreprindă măsuri pentru examinarea faptelor declarate și, în caz de necesitate, să aplice răspunderea disciplinară. Dacă se constată că faptele invocate cad sub incidența Codului penal sau Codului contravențional, conducătorul instituției este obligat să expedieze materialele acumulate organului competent pentru examinare.

Capitolul V

Răspunderea pentru nerespectarea prezentului Regulament

22. Subiecții și categoria răspunderii pentru nerespectarea prevederilor prezentului Regulament.

1) Pentru nerespectarea sau respectarea necorespunzătoare a prevederilor prezentului Regulament, precum și pentru funcționarea deficitară a liniilor telefonice din cadrul sistemului liniilor telefonice anticorupție poartă răspundere, după caz, conducătorul instituției, adjunctul conducătorului instituției, conducătorul subdiviziunii de securitate internă, conducătorul subdiviziunii responsabile de gestionarea liniei telefonice din cadrul sistemului liniilor telefonice anticorupție și operatorul.

2) Fapta de nerespectare sau respectare necorespunzătoare a prevederilor prezentului Regulament este pasibilă de răspundere disciplinară, dacă aceasta nu întrunește elementele din componența vreunei contravenții sau infracțiuni.

3) Se consideră funcționare deficitară a liniilor telefonice din cadrul sistemului liniilor telefonice anticorupție și este pasibilă de răspundere juridică, potrivit subpct.2) al prezentului punct, acțiunea sau inacțiunea manifestată prin nepreluarea apelului, întreruperea apelului din vina operatorului, neînregistrarea apelului, nedirecționarea apelantului la linia națională anticorupție, neacordarea sprijinului apelantului în vederea recepționării și valorificării informației în regim operativ parvenite prin apelul telefonic și alte acțiuni/inacțiuni care au dus la o gestionare proastă a liniei telefonice”.

Art. II. Codul contravențional nr. 218-XVI din 24.10.2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3-6, art. 15), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După art.314¹ se completează cu un articol nou în următoarea redacție:

„Articolul 314². Organizarea defectuoasă a procesului de evaluare a riscurilor de corupție în instituțiile publice.

Organizarea defectuoasă a procesului de evaluare a riscurilor de corupție în instituțiile publice exprimată prin nerealizarea în termen a procesului de evaluare a riscurilor de corupție, fie prin neaprobarea în termen a Planului de integritate sau prin neexecutarea integrală a Planului de integritate în termen, se sancționează cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”

2. La art. 401 alin.(1), cifrele „314, 314¹, 315” se substituie cu cifrele „314 – 315”.

Art. III. Guvernul, în termen de două luni de la intrarea în vigoare a prezentei Legi va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului